

ИНФОРМАТОР ЗА СТУДЕНТЕ

ПРЕДМЕТ: И12 - Злоупотреба и зависност од ПАС

Овај изборни предмет се слуша у летњем семестру, са два часа предавања, једним часом семинара и једним часом вежби. Предмет носи 7 ЕСПБ.

Образовни циљ предмета

Упознати се са историјатом штетног коришћења и злоупотребе супстанци, Разумети медицинске, социјалне и правне аспекте злоупотребе супстанци током историјата цивилизација
Усвојити етичан приступ проблему зависности, без стигматизације и дискриминације у складу са савременим научним сазнањима
Усвојити сазнања о начинима производње и дистрибуције дрога у савременом свету

Исходи образовања

- Разумети разлику између појмова акутна интоксикација, злоупотреба, ризична и штетна употреба
- Разумети карактеристике физиолошке и психолошке зависности (адикције)
- Знати разлике између медицинске употребе лекова, штетног дејства и злоупотребе лекова
- Усвојити сазнања о неуробиологији зависности од ПАС и лекова
- Овладати вештином избора терапије и њеног дозирања код пацијента са проблемом зависности
- Научити механизам дејства, рецепторе и улогу најзначајнијих неуротрансмитера у ЦНС-у: ГАБА, глутамат, ацетилхолин, норадреналин, серотонин, допамин, глицин, опиоиди
- Научити поделу седатива/хипнотика и бар по једног представника сваке групе, механизам дејства, индикације, нежељена дејства и најважније фармакокинетске карактеристике
- Савладати препознавање клиничке слике зависности
- Савладати препознавање апстиненцијалног синдрома

Вештине које ће стећи студенти после савладавања програма:

- Вештина рада у рачунарским програмима WORD, ЕКСЦЕЛ, ПАУЕР ПОИИТ;
- Вештина комуникације са колегама и пацијентом;
- Вештина претраживања основних база података на ИНТЕРНЕТУ;

- 6. Способност рационалног решавања практичних проблема из фармацеутске делатности;
- Вештине сагледавања здравствених проблема зависника у ширем контексту (ризик по здравље због придружених инфекција-ХИВ и ХЦВ)
- Вештина сагледавања других проблема зависника важних и за заједницу-проблеми у саобраћају, проблеми везани за продуктивност, криминал, насиље, породична проблематика

Ставови које ће стећи студенти после савладавања програма:

1. Права пацијента морају увек бити заштићена;
2. Сваком практичном проблему се мора прићи на систематичан и рационалан начин;
3. Понашање у практичном раду треба заснивати на принципима фармације засноване на доказима;
4. Унапређење квалитета рада је перманентан процес у професионалном животу сваког фармацеута.

Услови слушања наставе

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан на прву годину интегрисаних академских студија фармације.

Облици наставе

Настава се одржава кроз следеће облике: предавања, проблем-оријентисана настава, семинари, вежбе.

Руководилац предмета: доц др Мирјана Јовановић

Предиспитне обавезе:

Студенти су у обавези да активно учествују у свим облицима наставе. Наставници и сарадници који изводе наставу ће оцењивати њихово знање, вештину и ставове испољене приликом решавања задатих проблема.

Начин полагања испита и оцењивања

Испит се полаже израдом есеја на задату тему из градива обухваћеним предметом. Активност студената током предавања носи до 10 поена, активност током семинара до 20 поена, и оцена на испиту до 70 поена.

Литература:

1. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition. Text Revision (DSM-IV-TR). APA: Washington, DC, 2000.

2. Alim, T.N., Tai B., Chiang, N., et al. Tolerability Study of a Depot Form of Naltrexone in Substance Abusers. Presented at the Annual Meeting of the College on Problems of Drug Dependence, Palm Beach, Florida, 1994.

3. Ahmadi J. Methadone versus buprenorphine maintenance for the treatment of heroin-dependent outpatients. J Subst Abuse Treat. 2003; 24(3): 217-20.

4. Ahmadi J, Ahmadi K, Ohaeri J. Controlled, randomized trial in maintenance treatment of intravenous buprenorphine dependence with naltrexone, methadone or buprenorphine: a novel study. Eur J Clin Invest. 2003; 33(9):824-9

5. Bai-Fang X., Sigmon S., Walsh S., et al. Open-label trial of an injection depot formulation of buprenorphine in opioid detoxification. Drug and Alcohol Dependence 2004; 7;11-22

6. Bell J. The Role of Supervision of Dosing in Opioid Maintenance Treatment FRACP, FACHAM, National Addiction Centre, London 2007.

7. EMCDDA. The state of drugs problem in Europe. Annual Report 2007.

8. Jovanović M et al. Anatomija adicije. Medicinski fakultet, Kragujevac, 2005.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА У ЛЕТЊЕМ СЕМЕСТРУ ШКОЛСКЕ 2011/2012					
ПРЕДМЕТ: И12 - ЗЛОУПОТРЕБА И ЗАВИСНОСТ ОД ЛЕКОВА И ПАС					
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
1	Предавање: Историјат-праисторија и историја коришћења психоактивних супстанци Савремени аспект-од кућне производње до high-tech производње лекова и дрога	2	Проф др Душан Петровић	Време наставе 13:30h/16:30 23.02.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац
1	Семинар: Етички идентитет и злоупотреба супстанци Културолошки фактори ризика Стигматизација	1	Проф др Душан Петровић	16:30h/17:30 23.02.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац
1	Вежбе: Сумирање информација везаних за историјат коришћења психоактивних супстанци	1	Проф др Душан Петровић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 23.02.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
2	Предавање: Дистинкција између појмова: акутна интоксикација и злоупотреба Ризична и штетна употреба Зависност и толеранција Апстиненцијална криза	2	Доц др Данијела Ђоковић	13:30h/16:30 01.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
2	Семинар: Вођење интервјуа с пацијентом-сетинг, стил, могуће карактеристике клиничке слике	1	Доц др Данијела Ђоковић	16:30h/17:30 01.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
2	Вежбе: Интервју са пацијентом-практични аспекти; виђете са клиничким случајевима	1	Доц др Данијела Ђоковић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 01.03.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
3	Предавање: Неуробиологија зависности од бензодиазепина (депресора ЦНС-а) Злоупотреба и зависност од бензодиазеп. Апстиненцијални синдром	2	Проф др Горан Михајловић	13:30h/16:30 08.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
3	Семинар: Апстиненцијални синдром због високих доза седатива/хипнотика Апстиненцијални синдром због ниских доза Rebound синдром	1	Проф др Горан Михајловић	16:30h/17:30 08.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
3	Вежбе: Написати кратак есеј о зависности од бензодиазепина уз коришћење података са интернета.	1	Проф др Горан Михајловић Др Милица Боровчанин, сар.у настави	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 08.03.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
4	Предавање: Клиничка слика зависности од бензодиазепина Апстиненцијални синдром Принципи лечења	2	Проф др Горан Михајловић	13:30h/16:30 15.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
4	Семинар: Злоупотреба и зависност од барбитурата и осталих хипнотика Акутно тровање барбитуратима	1	Проф др Горан Михајловић	16:30h/17:30 15.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
4	Вежбе: Клинички аспект-интервју с пацијентом зависником од седатива и хипнотика. Упоредивање начина лечења са моделима из литертуре(handout- и за студенте)	1	Проф др Горан Михајловић Др Милица Боровчанин, сар.у настави	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 15.03.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
5	Предавање: Интотоксикација, зависност, последице злоупотребе и зависности Фармакологија зависности Злоупотреба анаболика-андрогених стероида	2	Асс др Владимир Јањић	13:30h/16:30 22.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
5	Семинар: Презентација у power point-у дијагностичких процедура. Преглед зависника, ментални статус, лабораторијске анализе. Диференцијална дијагноза.	1	Асс др Владимир Јањић	16:30h/17:30 22.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
5	Вежбе: Пронаћи и превести релевантне текстове везане за антихолинергичку психозу (2 рада по групи)	1	Асс др Владимир Јањић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 22.03.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
6	Предавање: Неуробиологија опијатске зависности-опиоидни рецептори, ендогени опиоидни пептиди, неуротрансмитери.	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 29.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
6	Семинар: Зависност, толеранција, клиничке карактеристике апстиненцијалног синдрома Предозирање.	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 29.03.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
6	Вежбе: Нацртати шему (мапу) ареа мозга на које делују опијати, и путеве неуротрансмисије и представити је кроз power point приказ-рад на вежбама	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 29.03.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
7	Предавање: Принципи лечења опијатске зависности- савремени концепти лечења- детоксикација, супституција, drug-free програми Конкомитантна медикација	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 05.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
7	Семинар: Проблем рецидива-високи адиктивни потенцијали опијата-улога фармацеута у прописивању психотропних медикамената	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 05.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
7	Вежбе: Клиничке студије и принципи Добре клиничке праксе-анализа задатог проблема. Десет најчешћих питања које постављају адикти и сарадници у лечењу	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Милица Боровчанин	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 05.04.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
8	Предавање: Неуробиологија алкохола-алкохол као дрога, епидемиологија, етиолошки фактори, дијагноза алкохолизма	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 12.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
8	Семинар: Последице алкохолизма-соматске, психолошке, социјалне. Приказ клиничког проблема	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 12.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
8	Вежбе: Клиничке вињете-решавање клиничких проблема	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 12.04.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
9	Предавање: Акутна психоза алкохоличара-мождани орг. психосиндром-delirium tremens Психофармаколошки третман	2	Проф др Драган Раванић	13:30h/16:30 26.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
9	Семинар: Приказ семинарских радова на тему: delirium tremens	1	Проф др Драган Раванић	16:30h/17:30 26.04.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
9	Вежбе: Модел лечења алкохолизма-рад у групи(клиничке вињете)	1	Проф др Драган Раванић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 26.04.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
10	Предавање: Принципи деловања психостимуланаса-МДМА- Фармаколошки ефекти Психолошки ефекти Неуротоксичност	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 03.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
10	Семинар: Психобиолошке последице једне дозе МДМА- power point презентација	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 03.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
10	Вежбе: Пример из клиничке праксе: о којој супстанци је реч? Решавање клиничких проблема везаних са ПАС.	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Милица Боровчанин	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 03.05.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
11	Предавање: Неуробиологија марихуане-рецептори, ендогени канабиноидни систем, психоактивни и бихејвиорални ефекти. Марихуана-ТХЦ- као медикамент	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 10.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
11	Семинар: Клинички синдром- зависност, толеранција, апстиненцијални синдром, компликације	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 10.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
11	Вежбе: Компарација у неурохемијским и бихејвиоралним ефектима хероина, марихуане и екстазија(усмена форма)	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Милица Боровчанин	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 10.05.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
12	Предавање: Физиолошке, фармаколошке и социолошке последице злоупотребе лекова	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 17.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
12	Семинар: Критичка процена дозирања лекова у Адиктологији и Психијатрији	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 17.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
12	Вежбе: Примери из клиничке праксе (проналажење решења за клинички проблем, адекватно дозирање). Интеракције.	1	Доц др Мирјана Јовановић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 17.05.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
13	Предавање: Медицинске, социјалне и правне последице злоупотребе супстанци Закон о ПАС и психотропним лековима Републике Србије	2	Проф др Драгана И. Ристић	13:30h/16:30 24.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
13	Семинар: Породица и болести зависности Психосоцијални приступ адикцији	1	Проф др Драгана И. Ристић	16:30h/17:30 24.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
13	Вежбе: Студенти добијају више примера из клиничке праксе са придруженим болестима-одредити терапију за одговарајуће апстиненцијалне синдроме	1	Проф др Драгана И. Ристић Др Бранимир Радмановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 24.05.2012.	Психијатријска клиника КЦ „Крагујевац“

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
14	Предавање: Фармакокономски аспект болести зависности	2	Проф др Славица Ђ.Дејановић	13:30h/16:30 31.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
14	Семинар: Програми лечења и фармакокономски параметри (примери из литературе)	1	Проф др Славица Ђ.Дејановић	16:30h/17:30 31.05.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
14	Вежбе: Проналажење трошкова лечених и нелечених алкохоличара и опијатских зависника-искуства других земаља (извор:интернет)	1	Проф др Славица Ђ.Дејановић Др Милица Боровчанин	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 31.05.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
15	Предавање: Понављање и консолидација претходног градива	2	Доц др Мирјана Јовановић	13:30h/16:30 07.06.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
15	Семинар: Понављање најзанимљивијих клиничких случајева	1	Доц др Мирјана Јовановић	16:30h/17:30 07.06.2012.	ОСМИ спрат КЦ „Крагујевац“
15	Вежбе: Најбољи семинарски рад у power point-у	1	Доц др Мирјана Јовановић	11:00-12:00 1. група и 2. група 12:00-13:00 3. група и 4. група 07.06.2012.	Психијатријска клиника КЦ“Крагујевац“